

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Warszawie

LWA.410.18.4.2023

Pani
Wioletta Mazurek
Dyrektor
Publicznej Szkoły Podstawowej Nr 6 z Oddziałami
Integracyjnymi im. Orła Białego
ul. Rapackiego 24
26-600 Radom

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/23/083 Realizacja programu „Laboratoria przyszłości”

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 6 z Oddziałami Integracyjnymi im. Orła Białego ¹ , ul. Rapackiego 24, 26-600 Radom
Kierownik jednostki kontrolowanej	Wioletta Mazurek, Dyrektor Szkoły, od dnia 1 września 2016 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	Realizacja programu rozwijania szkolnej infrastruktury oraz umiejętności podstawowych i przekrojowych dzieci i młodzieży – „Laboratoria przyszłości”.
Okres objęty kontrolą	Lata 2021-2023, do czasu zakończenia kontroli ² .
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie
Kontroler	Jan Sulima, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWA/146/2023 z 21 czerwca 2023 r. (akta kontroli str. 1)

¹ Dalej: Szkoła.

² Czynności kontrolne zakończono 12 września 2023 r.

³ Dz. U. z 2022 r. poz. 623.

II. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie realizację przez Szkołę programu „Laboratoria przyszłości”⁵, przyjętego uchwałą nr 129 Rady Ministrów z dnia 29 września 2021 r. w sprawie wsparcia na realizację inwestycyjnych zadań jednostek samorządu terytorialnego polegających na rozwijaniu szkolnej infrastruktury – „Laboratoria przyszłości”⁶.

Uzasadnienie
oceny ogólnej

Na podstawie prawidłowo sporządzonego wniosku o objęcie wsparciem w ramach Programu, Szkoła otrzymała środki w kwocie 329,7 tys. zł, które wydatkowała na zakup wyposażenia podstawowego i dodatkowego określonego w katalogu opublikowanym na stronach internetowych Programu⁷.

Szkoła udzieliła zamówień publicznych zgodnie z przepisami ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych⁸ i wewnętrznymi procedurami. Objęte szczegółowym badaniem wyposażenie zakupione ze środków Programu zostało zainstalowane i uruchomione oraz wykorzystywane zgodnie z wymaganiami określonymi w uchwale w sprawie wsparcia.

Stosownie do § 9 ust. 3 ww. uchwały, Dyrektor, jako szkolny koordynator Programu, skutecznie popularyzowała wykorzystanie zakupionych urządzeń oraz wspierała nauczycieli korzystających ze sprzętu w trakcie prowadzonych zajęć. Szkoła podejmowała także działania w celu dzielenia się dobrymi praktykami związanymi z wykorzystaniem wyposażenia zakupionego w ramach Programu.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

OBSZAR

Realizacja programu rozwijania szkolnej infrastruktury oraz umiejętności podstawowych i przekrojowych dzieci i młodzieży – „Laboratoria przyszłości”.

Opis stanu
faktycznego

1.1. Szkoła, na podstawie § 4 ust. 2 uchwały w sprawie wsparcia, złożyła wniosek o objęcie wsparciem w dniu 8 października 2021 r. poprzez stronę internetową Programu⁹. Wniosek ten zawierał wszystkie dane określone w § 4 ust. 4 ww. uchwały, tj. nazwę szkoły, adres jej siedziby, numer w Rejestrze Szkół i Placówek Oświatowych, liczbę uczniów, wnioskowaną kwotę wsparcia, numer telefonu i adres poczty elektronicznej osoby kontaktowej. We wniosku podano także: nazwę województwa, powiatu i gminy w których znajduje się Szkoła, identyfikator Teryt oraz adres e-mail organu prowadzącego Szkołę. Ponadto wymieniono pozycje wyposażenia podstawowego, które Szkoła już posiada oraz kategorie wyposażenia, które zostaną zakupione dzięki dofinansowaniu¹⁰.

Wniosek, po przeprowadzeniu weryfikacji przez organ prowadzący, tj. Gminę Miasta Radomia¹¹, został skorygowany w związku z błędnym zapisem kwoty wsparcia (zapisano 329,700, a powinno być 329 700). Tego samego dnia złożono skorygowany wniosek, z prawidłową kwotą wsparcia.

⁴ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁵ Dalej: Program.

⁶ M.P. poz. 939, dalej: uchwała w sprawie wsparcia.

⁷ Tj.: <https://www.gov.pl/web/laboratoria/aktualizacja-katalogu-wyposazenia> (opis wprowadzonych zmian od 3 grudnia 2021 r.) oraz <https://www.gov.pl/web/laboratoria/katalog-wyposazenia3> (zaktualizowany katalog według stanu na 3 grudnia 2021 r.). Dalej: strony internetowe Programu.

⁸ Dz. U. z 2023 r. poz. 1605, dalej: nupzp.

⁹ <https://www.gov.pl/web/laboratoria>.

¹⁰ Tj.: narzędzia, robotyka, AGD, materiały eksploatacyjne, audio-video, pomoce projektowe i BHP.

¹¹ Dalej: Gmina.

W wyniku analizy danych z Systemu Informacji Oświatowej¹² ustalono, że wnioskowana przez Szkołę kwota 329,7 tys. zł została ustalona zgodnie z § 2 ust. 2 uchwały w sprawie wsparcia i była wyliczona według danych z SIO na dzień 30 września 2021 r. i zapisów w księdze ucznia¹³.

Dyrektor Szkoły wyjaśniła, że w trakcie kontroli NIK nie ma możliwości pozyskania z bazy danych SIO informacji o liczbie uczniów w szkole na 8 października 2021 r., tj. na dzień złożenia wniosku o wsparcie.

Szkoła dowiedziała się o przyznaniu środków z Programu w kwocie 329,7 tys. zł z uchwały Rady Miejskiej w Radomiu nr LXIX/625/2021 z dnia 15 grudnia 2021 r. w sprawie dokonania zmian w budżecie Gminy Miasta Radomia. Uchwałą tą zwiększono plan dochodów i wydatków Gminy na 2021 r. o kwotę 4 711,9 tys. zł (w tym dla Szkoły 329,7 tys. zł), którą Gmina otrzymała na realizację Programu.

(akta kontroli str. 9, 20-27, 70-72, 445-451)

1.2. Szkoła nie wnioskowała i nie otrzymała środków finansowych na zakup wyposażenia, o którym mowa w § 2 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 marca 2022 r. w sprawie realizacji rządowego programu rozwijania infrastruktury oraz umiejętności podstawowych i przekrojowych dzieci i młodzieży - „Laboratoria Przyszłości”¹⁴. Środki w kwocie 329,7 tys. zł, otrzymane na podstawie § 2 ust. 2 uchwały w sprawie wsparcia, Szkoła wydatkowała od 2 maja do 12 sierpnia 2022 r. na zakup wyposażenia, w tym podstawowego za kwotę 45,6 tys. zł, tj. 13,8% przyznanej kwoty wsparcia, i dodatkowego za kwotę 284,1 tys. zł (86,2%).

(akta kontroli str. 9, 28-31)

1.3. Prezydent Miasta Radomia¹⁵, na podstawie § 9 ust. 4 uchwały w sprawie wsparcia, udzielił Dyrektorowi Szkoły pisemnego pełnomocnictwa do dokonania zakupów wyposażenia w ramach Programu¹⁶.

W celu rozpoznania potrzeb Szkoły w zakresie zakupu wyposażenia wyszczególnionego w katalogu opublikowanym na stronach internetowych Programu¹⁷, koordynator szkolny opracował wzór ankiety, za pośrednictwem której nauczyciele wskazali pomoce dydaktyczne potrzebne do realizacji programów nauczania. Dyrektor wyjaśniła, że wyniki ww. ankiety pozwoliły na opracowanie potrzeb w zakresie zakupu wyposażenia stanowisk do pracy narzędziowej, sprzętu, narzędzi, elektronarzędzi, materiałów, innych przedmiotów i pomocy służących rozwijaniu umiejętności podstawowych i przekrojowych dzieci i młodzieży. Na podstawie wyników ankiety wyłoniono klasopracownie, do których powołany przez Dyrektora zespół wybrał wyposażenie zgodnie z katalogiem. Wyniki ankiet i rozmowy z opiekunami klasopracowni były podstawą do opracowania wniosku. Zespół został powołany ustnie i nie sporządzano notatek z jego posiedzeń¹⁸.

(akta kontroli str. 36-41)

Dyrektor wyjaśniła, że wyniki analiz potrzeb w zakresie wyposażenia Szkoły oraz rodzaj zakupionego wyposażenia posłużyły realizacji zajęć w wyodrębnionych klasopracowniach, które pozwalają na rozwój umiejętności zarówno podstawowych, jak i przekrojowych określonych w podstawach programowych poszczególnych przedmiotów.

(akta kontroli str. 11)

¹² Dalej: SIO.

¹³ Kwota wsparcia to iloczyn liczby uczniów wg stanu na dzień składania wniosku (1 099 uczniów) i kwoty 300 zł. Na podstawie zapisów w księdze ucznia ustalono, że liczba uczniów między 30 września a 8 października 2021 r. nie zmieniła się.

¹⁴ Dz. U. poz. 771.

¹⁵ Dalej: Prezydent.

¹⁶ Nr 43/2021 z dnia 7 grudnia 2021 r.

¹⁷ Katalog wyposażenia, o którym mowa w § 3 ust. 2 uchwały w sprawie wsparcia MEiN opublikował na stronie: www.gov.pl/web/laboratoria/katalog-wyposazenie. Dalej także: katalog wyposażenia.

¹⁸ Zespół w składzie: Dyrektor, Wicedyrektor i siedmiu nauczycieli, którzy byli opiekunami klasopracowni (technicznej, plastycznej, informatycznej, językowej, chemicznej, polonistycznej i matematycznej).

Zasady udzielania zamówień publicznych poniżej kwoty 130 tys. zł zawarto w Regulaminie Zamówień Publicznych o wartości szacunkowej nieprzekraczającej kwoty 130 000 zł¹⁹, wprowadzonym zarządzeniem Dyrektora Szkoły nr 46/2020 z dnia 22 grudnia 2020 r., obowiązującym od 1 stycznia 2021 r.

(akta kontroli str. 42-55)

Szkoła, w okresie objętym kontrolą przeprowadziła 6 postępowań o udzielenie zamówienia publicznego na zakup wyposażenia ze środków programu „Laboratoria przyszłości”, na łączną kwotę 329,7 tys. zł. Zamówienia były udzielane na zasadach określonych w nupzp oraz Regulaminie, z tego na podstawie: art. 275 pkt. 1 nupzp dwa postępowania²⁰ na łączną kwotę 205,9 tys. zł; art. 30 ust. 4 nupzp oraz § 5 i 6 ust. 5 Regulaminu jedno postępowanie na kwotę 66,0 tys. zł; art. 2 ust. 1 pkt 1 nupzp oraz § 5 Regulaminu trzy postępowania o łącznej kwocie 57,8 tys. zł. Przedmiot zamówień był w każdym przypadku zgodny z katalogiem wyposażenia.

(akta kontroli str. 32-35, 56-66)

Szczegółowe badanie dwóch zamówień²¹ o łącznej wartości 109,6 tys. zł, w zakresie szacowania wartości zamówienia wykazało, że zachowano termin określony w art. 36 ust. 1 nupzp, tj. wartość zamówień została ustalona nie wcześniej niż 3 miesiące przed dniem wszczęcia postępowania²². Udzielenia zamówień dokonano zgodnie z Regulaminem, tj. m.in. dokonano analizy cen rynkowych, wybrano wykonawców oraz zawarto umowę z wykonawcą (na zakup robotów EMYS Photon) lub dokonano zakupu na podstawie zamówienia (zakup drukarek 3D wraz z pracownią druku).

(akta kontroli str. 171-174, 231-235)

Szczegółowe badanie jednego zamówienia²³ na dostawę okularów ClassVR 64 o wartości 29,5 tys. zł wykazało m.in. że:

- termin określony w art. 36 ust. 1 nupzp został zachowany, ponieważ wartość zamówienia została ustalona 8 kwietnia 2022 r., a postępowanie wszczęto 13 kwietnia 2022 r.;
- specyfikacja warunków zamówienia została opracowana 13 kwietnia 2022 r., zawierała m.in. opis przedmiotu zamówienia zgodny z art. 99-102 w związku z art. 266 nupzp i nie było konieczności dokonywania w niej zmian;
- dwóch oferentów, zgodnie z art. 273 ust. 2 nupzp, załączyło do ofert oświadczenia o niepodleganiu wykluczeniu z art. 125 ust. 1 nupzp;
- ogłoszenie o zamówieniu zostało opublikowane 13 kwietnia 2022 r. na stronie prowadzonego postępowania²⁴ i zawierało wszystkie wymagane informacje;
- specyfikacja warunków zamówienia zawierała elementy wymagane w art. 281 nupzp;
- otwarcie ofert nastąpiło 22 kwietnia 2022 r., z zachowaniem 7-dniowego terminu składania ofert, zgodnie z art. 283 nupzp;
- umowa zawarta w dniu 1 czerwca 2022 r. z wykonawcą była zgodna ze specyfikacją warunków zamówienia i złożoną ofertą;
- w umowie z wykonawcą zabezpieczono w wystarczającym stopniu interes ekonomiczny, m.in. zawarto zapisy dotyczące gwarancji oraz kar umownych w przypadku nienależytego wykonania przedmiotu umowy.

(akta kontroli str. 265-315)

¹⁹ Dalej: Regulamin.

²⁰ W trybie podstawowym, nr: PSP6II.26.III.1.2022 na dostawę 2 notebooków i PSP6II.26.III.2.2022 na dostawę sprzętu specjalistycznego i wyposażenia w 8 częściach, w tym część 4 dotyczyła zakupu okularów ClassVR 64.

²¹ Nr: II.13.2022 na zakup robotów EMYS Photon i II.15.2022 na zakup drukarek 3D wraz z pracownią druku.

²² Wartość zamówienia nr II.13.2022 ustalono 22 marca 2022 r., postępowanie wszczęto 6 kwietnia 2022 r.; wartość zamówienia nr II.15.2022 ustalono 30 czerwca 2022 r., a postępowanie wszczęto 11 lipca 2022 r.

²³ Nr PSP6II.26.III.2.2022, część 4.

²⁴ <https://psp6radom.ezamawiajacy.pl>.

Badanie wszystkich 13 faktur wystawionych przez siedmiu dostawców za zakupione wyposażenie wykazało, że zostały one opisane pod względem merytorycznym przez Dyrektora Szkoły i sprawdzone pod względem formalno-rachunkowym przez głównego księgowego, a następnie zatwierdzone do wypłaty przez Dyrektora. Sprzęt przekazano opiekunom klasopracowni, którzy potwierdzili odbiór własnoręcznym podpisem. Jednocześnie nauczyciele oświadczyli, że pomoce dydaktyczne przyjmują na stan klasopracowni i ponoszą odpowiedzialność za właściwe ich przechowywanie i nadzór nad właściwym użytkowaniem w trakcie zajęć dydaktycznych.

Wszystkie dostawy zakupionego sprzętu zostały potwierdzone protokołami odbioru, w których m.in. potwierdzono realizację zamówień pod względem przedmiotu zamówienia oraz terminu wykonania zgodnie z umowami. Wyposażenie zostało zakupione na podstawie 10 umów zawartych z 7 dostawcami oraz na podstawie trzech zamówień dla dwóch dostawców. Nie doszło do zmian umów lub zamówień. Wszystkim wykonawcom wypłacono wynagrodzenia w wysokości i terminach określonych w umowach lub fakturach.

Dyrektor poinformowała²⁵ Prezydenta, że Szkoła w 2021 r. nie dokonała zakupów w ramach Programu z uwagi na brak możliwości ich zrealizowania z zachowaniem procedur, zgodnie z nupzp, zachowania konkurencyjności ofert oraz celowego i oszczędnego wydatkowania środków.

Wyposażenie zostało dostarczone do Szkoły w okresie od 2 maja do 9 sierpnia 2022 r., tym samym dochowano terminu określonego w § 2 ust. 4 uchwały w sprawie wsparcia. Szkoła nie naliczała dostawcom kar umownych, ponieważ zakupione wyposażenie zostało dostarczone w terminach określonych w umowach.

(akta kontroli str. 12-13, 32-35, 56-69, 422-444)

Zamówienia udzielone w ramach Programu zostały wprowadzone do rejestrów prowadzonych na podstawie § 2 ust. 9 Regulaminu, tj. do rejestru zamówień publicznych do 6 000 zł oraz rejestru zamówień od 6 000 zł do 50 000 zł. Ponadto dwa postępowania prowadzone na podstawie nupzp zostały wprowadzone do rejestru zamówień o wartości szacunkowej powyżej 130 000 zł. Wszystkie zakupy o łącznej wartości 329,7 tys. zł zostały dokonane w 2022 r. i w całości sfinansowane ze środków Programu.

(akta kontroli str. 12-13, 73-80)

1.4. Zakupiony sprzęt, stanowiący wyposażenie podstawowe i dodatkowe, został ujęty w ewidencji księgowej Szkoły na kontach: 013 (pozostałe środki trwałe) w wysokości 328 087,47 zł i 020 (wartości niematerialne i prawne) w wysokości 1 612,53 zł. Faktury zaksięgowano z datą sprzedaży i z taką datą przyjęto wyposażenie na stan majątkowy. Poszczególne pozycje wyposażenia wprowadzone zostały do programu „Progman Majątek Web”, gdzie nadano numery inwentarzowe danego sprzętu oraz przypisano do pomieszczenia, w którym sprzęt jest użytkowany. Zgodnie z Polityką rachunkowości²⁶ obowiązującą w Szkole od 1 stycznia 2020 r., środki dydaktyczne służące procesowi dydaktyczno-wychowawczemu realizowanemu w Szkole, bez względu na wartość nabycia, są zaliczane do pozostałych środków trwałych i ewidencjonowane na koncie „Pozostałe środki trwałe”. Dokument OT wystawiany jest jedynie dla środków trwałych ujmowanych na koncie 011 - środki trwałe.

(akta kontroli str. 76-80, 95-100)

Szkoła nie ponosiła dodatkowych kosztów związanych z instalacją czy uruchomieniem zakupionych urządzeń, ponieważ jak wyjaśniła Dyrektor, zakupione

²⁵ W piśmie znak: PSP6II.081.3.2021.JC z dnia 29 grudnia 2021 r.

²⁶ Zarządzenie Dyrektora nr 4/2020 w sprawie wprowadzenia Zasad (Polityki) rachunkowości w Publicznej Szkole Podstawowej Nr 6 z Oddziałami Integracyjnymi im. Orła Białego z dnia 23 stycznia 2020 r.

urządzenia nie wymagały specjalistycznej wiedzy czy uprawnień. Urządzenia zostały uruchomione przez nauczycieli, którym przekazano je do wykorzystania w procesie dydaktycznym lub przez konserwatora w przypadku sprzętu gospodarstwa domowego, zgodnie z załączonymi instrukcjami obsługi. W umowach zawartych z dostawcami sprzętów nie było zapisów dotyczących ich zainstalowania i uruchomienia, ponieważ nie były wymagane specjalistyczne uprawnienia w tym zakresie. Także w warunkach gwarancji nie było wymogu co do posiadania odpowiednich uprawnień przez osobę dokonującą instalacji lub uruchomienia.

W dniu 8 grudnia 2022 r. 15 nauczycieli Szkoły uczestniczyło w bezpłatnym szkoleniu przeprowadzonym przez firmę SKRIWARE S.A., która dostarczała sprzęt w ramach warsztatu wdrożeniowego – Pracownia druku 3D. Dyrektor wyjaśniła, że nauczyciele uczestniczyli w innych webinarach oraz szkoleniach stacjonarnych dotyczących obsługi zakupionych urządzeń²⁷. Szkolenia przeprowadził Ośrodek Edukacji Informatycznej i Zastosowań Komputerów w Warszawie we współpracy z Mazowieckim Kuratorem Oświaty. Informacje na temat szkoleń były przesyłane nauczycielom za pośrednictwem dziennika elektronicznego i poczty służbowej, nauczyciele na bieżąco i w miarę potrzeb dzielili się zdobytą wiedzą w zespołach przedmiotowych.

(akta kontroli str. 14, 81)

Szkoła, stosownie do § 9 ust. 3 uchwały w sprawie wsparcia, podjęła działania dotyczące wykorzystania zakupionego wyposażenia podczas średnio co najmniej trzech godzin zajęć w każdym tygodniu nauki w roku szkolnym 2022/2023. Na radzie pedagogicznej w dniu 28 września 2022 r. Dyrektor przekazała informacje dotyczące realizacji Programu i zobowiązała nauczycieli do wykorzystywania zakupionego wyposażenia minimum 3 godziny tygodniowo, tj. podczas 108 godzin lekcyjnych w roku szkolnym 2022/2023 oraz udokumentowania tego zapisem LP (Laboratoria Przyszłości) przy temacie lekcji w dzienniku elektronicznym Librus.

(akta kontroli str. 82-85)

Zainstalowanie i uruchomienie oraz wykorzystanie przez Szkołę zakupionego wyposażenia podczas średnio trzech godzin zajęć w tygodniu przez uczniów w roku szkolnym 2022/2023, sprawdzono podczas oględzin 11 urządzeń o łącznej wartości 112,9 tys. zł²⁸ znajdujących się w siedmiu pracowniach²⁹ oraz zapisów w dzienniku Librus. W trakcie oględzin ustalono, że wszystkie urządzenia były oznaczone numerami inwentarzowymi i po uruchomieniu były sprawne. Na podstawie danych zawartych w dzienniku elektronicznym Librus³⁰ prowadzonym w Szkole na Platformie Oświata w Radomiu w Zintegrowanym Systemie Zarządzania Oświatą na terenie Gminy (w zakładce dziennik – realizacja programu nauczania) ustalono, że w roku szkolnym 2022/2023 urządzenia objęte oględzinami były wykorzystywane minimum średnio 3 godziny tygodniowo³¹ (od 3,0 do 3,47).

(akta kontroli str. 86-91, 164-170, 199-228, 256-261, 401)

Szkoła nie dokonywała zakupów dodatkowych materiałów eksploatacyjnych, ponieważ, jak wyjaśniła Dyrektor, materiały konieczne do efektywnego korzystania

²⁷ Tematyka webinarów pt. „Laboratoria przyszłości – multimedia”: praca z dźwiękiem; animacja plakatu; filmowanie za pomocą profesjonalnego sprzętu; montaż i postprodukcje filmowe; szkolne studia filmowe, start do druku 3D - rozpocznij swoją przygodę z technologią 3D. Szkolenia i webinaria dotyczyły m.in. obsługi drukarek 3D, aparatu/kamery, zestawu lamp do oświetlenia, nagłośnienia.

²⁸ W tym: dwóch drukarek 3D wraz z pracownią druku 3D SkriLab (38,3 tys. zł), trzech robotów EMYS (31,5 tys. zł), jednego zestawu 8 wirtualnych okularów VR 64 (29,5 tys. zł), dwóch notebooków HP (6,1 tys. zł) i trzech robotów Photon z modułu robotyka i kodowanie (7,5 tys. zł).

²⁹ Tj. w dwóch pracowniach języka angielskiego (nr 2A i 17B), dwóch pracowniach informatycznych (nr 3B i 12A), matematycznej nr 9B i chemicznej nr 4B.

³⁰ W elektronicznym dzienniku Librus tematy lekcji, podczas których wykorzystywany był sprzęt zakupiony w ramach Programu były dodatkowo oznaczone skrótem LP.

³¹ Na lekcjach z: języka angielskiego, matematyki, informatyki, chemii, geografii, fizyki, biologii i przyrody.

z zakupionego wyposażenia zostały uwzględnione w zamówieniach w ramach środków z Programu. Były to m.in. filamenty do drukarek 3D³², wkłady klejowe do pistoletów, zszywki do zszywacza ręcznego, materiały do robótek ręcznych.

Podczas oględzin dwóch drukarek 3D znajdujących się w pracowni informatycznej i matematycznej ustalono, że w pracowniach tych znajdowało się w sumie 11 filamentów częściowo zużytych i pięć nowych o wadze 1 kg każdy. Szkoła kupując drukarki w zestawie wraz z 20 filamentami dodatkowo zakupiła 16 sztuk filamentów.

(akta kontroli str. 16, 213-228, 237-239)

Dyrektor wyjaśniła, że zakup artykułów z kategorii: wyposażenia stanowisk (gablot i szafek zamykanych, stolików meblowych i stołów zajęciowych, krzesel, tablic ścieralnych); sprzętu gospodarstwa domowego (m.in. kuchenki, płyty lub piekarnika elektrycznego, robotów kuchennych, zlewu z kranem, zestawów garnków, patelni, sztućców, zastawy stołowej); środków ochrony indywidualnej (apteczek, instrukcji BHP) był uzasadniony potrzebą wyposażenia głównie pracowni technicznej, plastycznej i edukacji wczesnoszkolnej. Zakupione do ww. pracowni wyposażenie pozwalało na prowadzenie w roku szkolnym 2022/2023 zajęć w sposób ciekawy, angażujący uczniów oraz sprzyjający odkrywaniu ich talentów i rozwijaniu zainteresowań, jak również miało na celu rozwijanie podstawowych umiejętności w zakresie prac technicznych, korzystania z podstawowych narzędzi oraz sprzętu gospodarstwa domowego. Nie było przypadku zakupu wyposażenia niezwiązanego z realizacją celów programowych.

Szkoła zakupiła w sumie 275 sztuk wyposażenia, z tego najwięcej do pracowni plastycznej (100 szt., m.in. 26 krzesel obrotowych, 20 stołów zajęciowych) i technicznej (62 szt., w tym m.in. 20 zestawów edukacyjnych z mikrokontrolerami, 12 pistoletów do kleju, 4 wiertarko-wkrętaki, apteczkę, instrukcje BHP). Pozostały sprzęt znajdował się w pracowniach: matematycznej, informatycznej, chemicznej, fizycznej, polonistycznej, geograficznej, nauczania wczesnoszkolnego, rewalidacji.

(akta kontroli str. 16, 29-31, 56-66)

Zgodnie z art. 26a ust. 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo Oświatowe³³ oraz § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego³⁴, Dyrektor opracowała Program realizacji doradztwa zawodowego Szkoły na rok szkolny 2022/2023, który został pozytywnie zaopiniowany przez Radę Pedagogiczną Szkoły³⁵, w terminie określonym § 4 ust. 4 ww. rozporządzenia. Program ten, zgodnie z § 4 ust. 2 ww. rozporządzenia, określał m.in. podmioty, z którymi szkoła współpracuje przy realizacji działań oraz działania związane z realizacją doradztwa zawodowego, w tym: tematykę działań, oddziały, których dotyczą (oddział przedszkolny, klasy I-VI i klasy VII – VIII), metody i formy realizacji działań, z uwzględnieniem udziału rodziców, terminy realizacji działań oraz osoby odpowiedzialne za ich realizację.

(akta kontroli str. 140-145, 157-163, 391)

Dyrektor wyjaśniła, że działania doradcze realizowane były z wykorzystaniem zakupionego sprzętu w ramach godzin z wychowawcą, lekcji przedmiotowych, zajęć pozalekcyjnych i zajęć z doradztwa zawodowego. W obszarze „Działania związane z realizacją doradztwa zawodowego w ramach preorientacji zawodowej” prowadzone były zajęcia grupowe na temat świata zawodów czy poznania siebie. W oddziale przedszkolnym zajęcia edukacyjne, zgodnie z podstawą programową, rozwijały zainteresowania, umiejętności i predyspozycje oraz zdolności manualne

³² Materiał eksploatacyjny niezbędny do wydrukowania elementów na drukarce 3D.

³³ Dz. U. z 2023 r. poz. 900, ze zm.; dalej: Prawo oświatowe.

³⁴ Dz. U. z 2019 r. poz. 325.

³⁵ Uchwała nr 5/2022/2023 z dnia 14 września 2022 r.

wykorzystując nowoczesne wyposażenie (lodówka, kuchenka). Dzieci podczas zajęć kulinarnych przygotowywały potrawy, które później skosztowały.

W działaniach związanych z realizacją doradztwa zawodowego w ramach orientacji zawodowej w tematyce: kształcenie proaktywnych postaw uczniów wobec pracy i edukacji ze zwróceniem uwagi na zasady etyki pracy jako fundamentu aktywności zawodowej, w klasach 1-3 na zajęciach edukacji wczesnoszkolnej oraz informatyki uczniowie pracowali z robotem Emys, Photon moduł robotyka i kodowanie, sztuczna inteligencja, klocki LEGO Education. Prowadzone były także zajęcia z szycia i haftowania, rozwijające zdolności manualne. Natomiast w klasach 4-6 rozwijana była kreatywność i innowacyjność na przedmiotach: język polski, język angielski, przyroda, plastyka, technika, informatyka, matematyka. Uczniowie na zajęciach rozwijali swoje umiejętności cyfrowe poprzez kontakt z klockami LEGO Education, robotem Emys, Photon moduł robotyka i kodowanie, drukarką 3D. Na zajęciach dodatkowych pracowano nad rozwojem umiejętności komunikacyjnych. Uczniowie pracowali w grupie nad projektami, nagrywali filmy, uczyli się obróbki zdjęć, poznawali zawody związane z filmem: scenarzysta, reżyser, aktor, operator kamery. W klasach 7-8 w tematyce „Kreowanie postawy kreatywnego ucznia” na zajęciach fizyki, chemii, biologii, informatyki, języka polskiego i języka angielskiego stosowano aktywizujące metody nauczania - wirtualne okulary VR, drukarkę 3D, mikrokontrolery, zestawy do eksperymentów naukowych. W ten sposób uczniowie rozwijali swoje umiejętności cyfrowe, poznawali na czym polega sztuczna inteligencja, robotyka, inżynieria czy projektowanie gier komputerowych. Zakupiony sprzęt pomógł również w organizacji spotkań z przedstawicielami szkół ponadpodstawowych dla klas ósmych oraz przedstawicielami zawodów w klasach 1-3 (nagłośnienie, tablice do prezentacji).

(akta kontroli str. 15-16, 415-421)

1.5. Dyrektor Szkoły nie wyznaczyła żadnego pracownika do pełnienia funkcji szkolnego koordynatora realizacji Programu. Dyrektor wyjaśniła, że sama pełniła rolę koordynatora, ponieważ stosownie do § 9 ust. 3 uchwały w sprawie wsparcia i tak powinna podjąć działania dotyczące wykorzystania wyposażenia zakupionego w ramach Programu, popularyzacji wykorzystania tego wyposażenia oraz wsparcia osób prowadzących zajęcia w szkole w jego stosowaniu. Dyrektor, 5 października 2022 r., telefonicznie poinformowała inspektora Wydziału Edukacji w Urzędzie Miejskim w Radomiu³⁶, że sama będzie pełniła funkcję koordynatora.

Dyrektor Szkoły wyjaśniła, że stanowisko szkolnego koordynatora zajmuje sama i dlatego nie zostały jej przydzielone zadania w formie pisemnej, ponieważ zadania te zostały przydzielone na spotkaniu zorganizowanym przez Wydział Edukacji w dniu 30 września 2021 r., o którym szkoła została poinformowana pismem nr WE-III.4424.14.17.2021.MSK z dnia 28 września 2021 r. Po spotkaniu Szkoła otrzymała prezentację, w której m.in. określono zadania do realizacji w ramach Programu dla szkoły oraz koordynatora.

(akta kontroli str. 16-17, 101-105)

Dyrektor, jako szkolny koordynator, podejmowała działania mające na celu popularyzację wykorzystania zakupionego wyposażenia w ramach Programu m.in. poprzez zamieszczanie w mediach społecznościowych oraz na stronie internetowej szkoły postów zawierających informacje o wykorzystywaniu zakupionego sprzętu. Ponadto w celu wsparcia nauczycieli prowadzących zajęcia dydaktyczne w wykorzystaniu zakupionego sprzętu umożliwiła udział 15 nauczycieli w szkoleniu z obsługi drukarki 3D i korzystania z platformy online firmy SKRWARE S.A.

(akta kontroli str. 17, 81)

³⁶ Dalej: Wydział Edukacji.

1.6. Stosownie do § 9 ust. 3 pkt 4 uchwały w sprawie wsparcia, w ramach dzielenia się dobrymi praktykami oraz wymieniając się wiedzą z innymi szkołami w zakresie wykorzystania wyposażenia, umieszczano bieżące informacje na stronie internetowej Szkoły³⁷. Od 1 września 2022 r. do 29 czerwca 2023 r. zamieszczono 27 postów z 16 wydarzeń szkolnych w roku szkolnym 2022/2023 (m.in. ślubowanie klas pierwszych, Andrzejki 2022, Jasełka 2022, Dzień Edukacji Narodowej, akcja „Na niebiesko dla autyzmu”, Święto Niepodległości, Światowy Dzień Życzliwości i Pozdrowień, Wybory Samorządu Uczniowskiego), które zawierały zdjęcia i filmy z ich przebiegu oraz informacje o wykorzystaniu konkretnych sprzętów, np. aparatu fotograficznego, mikrofonów, sprzętu nagłaśniającego, kamery. Podobnie informowano o wykorzystaniu sprzętu na lekcjach (np. chemii, informatyki, godziny wychowawczej, techniki, plastyki, edukacji wczesnoszkolnej), dołączając do postów filmy i zdjęcia, np. z wykorzystania robotów Photon na lekcji informatyki. Na szkolnej stronie serwisu społecznościowego Facebook umieszczono 36 postów ilustrujących wykorzystanie sprzętu zakupionego w ramach Programu. Ponadto Dyrektor wyjaśniła, że nauczyciele prowadzili zajęcia rozwijające zainteresowania uczniów w oparciu o własne programy³⁸, w których korzystali ze sprzętu zakupionego w ramach Programu. Nauczyciele dzielili się także wiedzą podczas lekcji koleżeńskich i otwartych.

Szkoła nawiązała współpracę z Publiczną Szkołą Podstawową Nr 4 z Oddziałami Integracyjnymi im. św. Kazimierza Jagiellończyka w Radomiu³⁹ w celu pozyskiwania informacji oraz wzajemnego wspierania się w wykorzystaniu nowatorskich metod do prowadzenia zajęć z wykorzystaniem zakupionego wyposażenia przez obie szkoły. Współpraca ta obejmowała m.in. szkolenia oraz zajęcia i lekcje otwarte⁴⁰. Dyrektor wyjaśniła, że doświadczenia te pozwoliły na wspólne rozwiązywanie problemów, dzielenie się pomysłami, spostrzeżeniami i propozycjami.

(akta kontroli str. 19, 92-94, 146-156, 382-390)

Plan nadzoru pedagogicznego w roku szkolnym 2022/2023 został przedstawiony radzie pedagogicznej Szkoły w dniu 14 września 2022 r. i zawierał m.in. kierunki polityki oświatowej państwa na rok szkolny 2022/2023, wnioski z nadzoru Dyrektora Szkoły za rok poprzedni, tematykę i terminy przeprowadzania kontroli, o której mowa w § 22 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego⁴¹, zakres wspomaganie nauczycieli w realizacji ich zadań, plan obserwacji.

W ramach wniosku Dyrektora Szkoły „Nauczyciele promują zdrowy styl życia oraz kształtują umiejętności pozwalające prawidłowo gospodarować czasem wolnym, rozwijać zainteresowania, radzić sobie z trudnymi sytuacjami życiowymi i przeżywanymi w związku z nimi emocjami oraz rozwijać kompetencje osobiste i społeczne” określono m.in. działanie: Profilaktyka bezpiecznego korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnej oraz narzędzi i zasobów cyfrowych, w tym „Laboratoria przyszłości”, „Aktywna tablica”. W ramach kontroli jako formy sprawowania nadzoru pedagogicznego zaplanowana została m.in. tematyka kontroli dotycząca wykorzystywania przez nauczycieli pomocy dydaktycznych zakupionych

³⁷ <https://psp6radom.kylos.pl/joomla30/index.php/start>.

³⁸ Np. „Z kamerą za Pan brat”, „Uproszczona matematyka z elementami kodowania”, „Nasze kodowanie z Uczymy dzieci programować”, „Matematyczny As”, „Make friends with the robot and technology”, „Nie każdy może zostać wielkim artystą, ale wielki artysta może obudzić się w każdym”.

³⁹ Dalej: PSP nr 4.

⁴⁰ W dniu 23 września 2022 r. trzech nauczycieli informatyki oraz 10 uczniów Szkoły uczestniczyło w szkoleniu z obsługi drukarek 3D przeprowadzonym przez nauczyciela informatyki w PSP nr 4. W dniu 5 października 2022 r. grupa 10 uczniów klas 6 wraz z dwoma nauczycielami Szkoły wzięło udział w otwartej lekcji informatyki przeprowadzonej przez nauczyciela z PSP nr 4, której tematem było „Jak sterować robotem z użyciem tabletu lub smartfona”. Ponadto 21 listopada 2022 r. dwóch nauczycieli wraz z 10 uczniami Szkoły uczestniczyło w PSP nr 4 w zajęciach otwartych Szkolnego Klubu Filmowego oraz Szkolnej Telewizji „Omni”, których tematem była „Obróbka zdjęć i filmów z wykorzystaniem zielonego tła”.

⁴¹ Dz.U. z 2020 r. poz. 1551, ze zm.

w ramach programów „Laboratoria przyszłości” i „Aktywna tablica”. W planie obserwacji prowadzonych przez nauczycieli zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych oraz innych zajęć i czynności wynikających z działalności statutowej Szkoły zaznaczono przy wskazywaniu rodzaju zajęć wykorzystanie pomocy dydaktycznych zakupionych w ramach programu „Laboratoria przyszłości”.

Sprawozdanie z nadzoru pedagogicznego Dyrektora Szkoły za rok szkolny 2022/2023 zostało przedstawione na radzie pedagogicznej 28 sierpnia 2023 r. W sprawozdaniu zawarto m.in. wnioski z nadzoru sprawowanego w roku szkolnym 2022/2023, wnioski z kontroli wewnętrznej, wnioski ze wspomagania nauczycieli i wnioski z obserwacji zajęć oraz wynikające z nich rekomendacje do pracy w roku szkolnym 2023/2024. W ramach wniosków z kontroli przebiegu procesów kształcenia i wychowania wskazano m.in., że podczas obserwowanych zajęć nie wszyscy nauczyciele wykorzystują pomoce dydaktyczne zakupione w ramach programu „Laboratoria przyszłości”, „Aktywna tablica”. Jako rekomendacje w tym obszarze wskazano, aby w większym zakresie włączać pomoce z programu „Laboratoria przyszłości”, „Aktywna tablica” w czasie prowadzonych zajęć, żeby uczniowie mogli uczyć się poprzez eksperymentowanie i zdobywać praktyczne umiejętności.

(akta kontroli str. 329-381)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

IV. Uwagi i wnioski

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości w realizacji Programu przez Szkołę w latach objętych kontrolą, Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag ani wniosków pokontrolnych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Warszawie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Warszawa, 18 września 2023 r.

Kontroler
Jan Sulima

Główny specjalista kontroli państwowej

.....
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Warszawie
Dyrektor

z up. Urszula Klimska
p.o. Wicedyrektora

podpis